

Yliopistojen opiskelijavalintojen kehittäminen

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

Yliopistojen opiskelijavalinnat nyt

- Todistusvalinta otettiin käyttöön vuonna 2020
- Vaikutukset:
 - 19-vuotiaiden osuus hyväksytyistä ja paikan vastaanottaneista kasvoi
 - Haut kohdistuvat useampiin hakukohteisiin ja maantieteellisesti kauemmas
 - Paikan vastaanottaneiden todennäköisyys hakea uutta opiskelupaikkaa kasvoi
 - Ei merkittäviä muutoksia sukupuolijakaumassa ja sosioekonomisessa taustassa
 - Yliopistoon hyväksytyt ovat pärjänneet paremmin äidinkielen ja matematiikan (lyhyen ja pitkän) ylioppilaskirjoituksissa

Lähde: Karhunen, H., Pekkarinen, T., Suhonen, T., Virkola, T. (2022). *Opiskelijavalintauudistuksen seurantatutkimuksen loppuraportti*. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT.

Yle 3.6.2022

Todistusvalinta estää isoa osaa opiskelijoista pääsemästä omalle suosikkialalleen, kertoo tuore tutkimus

Korkeakouluopiskelijat hakevat nykyään entistä useammin uuteen opiskelupaikkaan, selviää vasta tehdystä tutkimuksesta. Haetut opiskelupaikat ovat myös monilla kauempana kotoa kuin aiemmin.

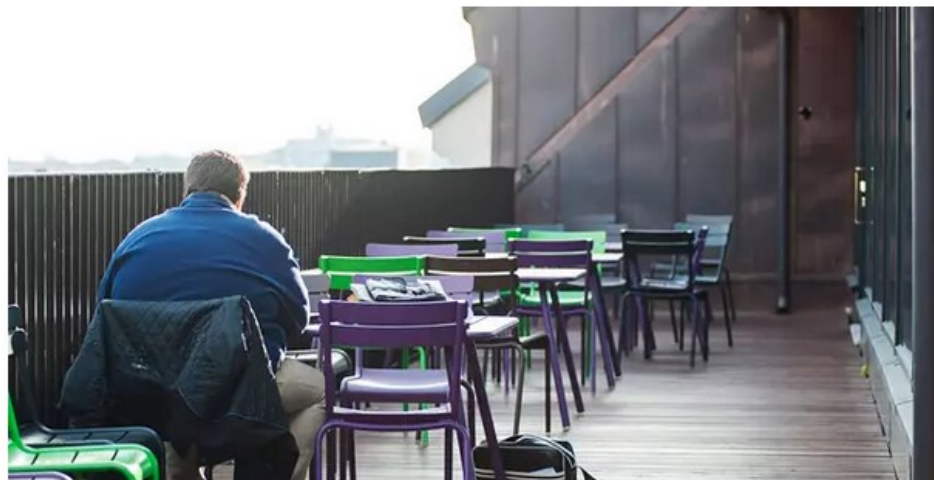

HS 3.6.2022

Kotimaa | Koulutus

Todistusvalinta on tehostanut opiskelijavalintaa – harvemmalle tulee turhia välivuosia

Uudistus näyttää lisänneen liikkuvuutta. Yhä useammat hakevat useampiin kohteisiin ja paikkoihin, jotka sijaitsevat kauempana hakijan kotipaikkakunnasta.

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022-2025

Yliopistojen tunnistamat haasteet

Opiskelijavalinnan aikataulu

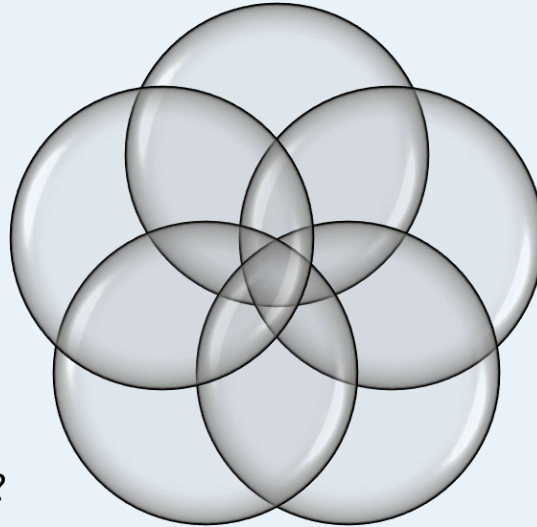
- Lähes kaikki valmistautuvat valintakokeisiin
- Päälekkäiset valintakokeet

Valintakokeiden rooli

- Mitä mitataan kokeella, johon kaikki eivät osallistu?
- Valintaväylien kirjo

Todistusvalinnan monimutkaisuus

- Lukuisat pisteytystaulukot
- Painotetut aineet ja kynnyshdot

Vaikutukset lukioaikaan

- Ylioppilaskirjoitukseen kohdistuva paine
- Matematiikan oikea painotus
- Huoli lukion yleissivistävyyden heikkenemisestä

Valintakokeiden kuormittavuus

- Hakija ei ehdi valmistautua moniin valintakokeisiin
- Yliopistojen resurssit

Tavoitteena selkeät, toimivat ja vähemmän kuormittavat opiskelijavalinnat

Todistusvalinnan
pisteytys
selkiytyy

Samalla
valintakokeella
voi hakea
useammalle
alalle

Kaikkien ei
tarvitse
valmistautua
valintakokeisiin

Hankkeen tuotokset ja tavoitteet

Tutkitaan todistusvalinnan osalta

- Pisteytysmallien erojen merkitys opiskelijavalinnassa
- Vaikutukset lukiolaisiin (ainevalinnat, alanvalinta, hyvinvointi)
- Vaikutukset opiskelijoihin (opintomenestys, alalla pysyminen)
- Kokemukset todistusvalinnasta

Tutkitaan valintakoevalinnan osalta

- Mitä valintakokeet mittaavat
- Mitkä valintakokeet mittaavat samoja asioita
- Mitä valintakokeiden pitäisi mitata
- Valintakokeiden kehittämistarpeet

Yksinkertaistetaan pisteytystä

- Pisteytettävät aineet
- Eri aineista annettavat pisteet
- Kynnysehdot ja painotetut aineet

Yhdistetään, vähennetään ja kehitetään valintakokeita

- Samat kokeet/koeosiot useammalla alalla

Kehitetään valintojen aikataulua

Tavoitteena selkeät, toimivat ja vähemmän kuormittavat opiskelijavalinnat

Todistusvalinnan
pisteytys
selkiytyy

Samalla
valintakokeella
voi hakea
useammalle
alalle

Kaikkien ei
tarvitse
valmistautua
valintakokeisiin

Kehittämistyön aikajana 2022-2025

Todistusvalinta-
tutkimus

Pisteytyksen
kehittäminen

Päätökset
pisteytys-
mallista 2023

Uusi
pisteytys
käyttöön
2026

Alojen lisääntyvä valintakoeysteistyö

Valintakokeiden digikehittäminen

Valintakoetutkimus

Uudet koeosiot ja
"koeniput",
koulutusalojen ryhmittely

Uusien kokeiden
laatiminen

Uudet
digikokeet
käyttöön
2025

Valintojen aikataulun kehittäminen

Valintojen yhteistyömallin kehittäminen

2022

2023

2024

2025

Osallistu opiskelijavalintojen kehittämiseen!

- Webinaarit
 - 16.2.2023 yliopistojen ja toisen asteen toimijoiden yhteinen opiskelijavalintawebinaari
 - Webinaarin jatkot Otakantaa.fi-palvelussa
 - 4.4.2023 yliopistojen ja toisen asteen toimijoiden yhteinen opiskelijavalintawebinaari (pisteytysluonnoksen esittely)

Katso kaikki vaikuttamisen paikat:

<https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/osallistu-opiskelijavalintojen-kehittamiseen/>

UUTISET | PÄÄKIRJOITUS

Pääkirjoitus: Pitkä matematiikka on noussut kuningasasemaan kielten ja yleissivistyksen kustannuksella

Korkeakoulujen opiskelijavalinnat uudistuivat viime vuonna. Samalla uudistus johti kuin varkain siihen, että pitkä matematiikka on noussut lukiossa kuningasasemaan muiden aineiden kustannuksella, kirjoittaa Kreetta Karvala.

Todistusvalinta estää isoa osaa opiskelijoista pääsemästä omalle suosikkialalleen, kertoo tuore tutkimus

Korkeakouluopiskelijat hakevat nykyään entistä useammin uuteen opiskelupaikkaan, selviää vasta tehdystä tutkimuksesta. Haetut opiskelupaikat ovat myös monilla kauempana kotoa kuin aiemmin.

Jotkut korottavat ylioppilaskokeiden arvosanoja jopa yli 30 kertaa – Sofia Sillanpää kertoo, mistä ”sarjauusimisessa” on kyse

Korkeakoulujen opiskelijavalintauudistus on lisännyt ylioppilaskokeiden arvosanojen korottamista, kun enemmistö korkeakoulujen aloituspaikoista täytetään suoraan todistusvalinnan kautta.

Yo-kirjoitukset muuttuivat taktikoinniksi

Pitkän matematiikan, biologian ja fysiikan suosio ylioppilaskirjoituksissa on kasvanut nopeasti. Samaan aikaan terveystietoa ja kieliä kirjoitetaan yhä vähemmän. Lukiolaiset ja opettajat selittävät muutoksia korkeakoulujen todistusvalinnalla.

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022-2025

Tiesitkö, että...

...vuonna 2021 yliopistossa opintonsa aloittaneista 67 % ei ollut kirjoittanut yhtään L-arvosanaa, ja arvosanojen keskiarvo oli M?

...mihinkään hakukohteeseen todistusvalinnassa pääsemiseen ei vaadita pelkkiä älliä?

...useimmilla aloilla lyhyen matematiikan M antaa paremmat pisteet kuin pitkän C?

...vuoden 2022 toisessa yhteishaussa 41 % hyväksyttiin valintakokeen perusteella?

...hakupainealoille on ollut aina vaikea päästä ja vaadittu käytännössä hyviä arvosanoja?

...yliopistoon pääsee hieman suurempi osa hakijoista kuin aiemmin?

Emilia Uljaan kolumni: Korkeakoulujen todistusvalinnan lyttäminen perustuu virheellisiin väittämiin

Todistusvalinta ei ole lainkaan sellainen mörkö kuin luullaan.
Valintatapa on tyrmätty väärään tietoon ja mutui luon
perustuvilla väitteillä, Emilia Uljas kirjoittaa.

Mielipide | Lukijan mielipide

Korkeakoulujen todistusvalintauudistus on mainettaan parempi

Korkeakouluissa on tarjolla satoja hakukohteita, joihin
päästäkseen ei vaadita huippuarvosanoja.

"Vallalla on käsitys, että yliopistoon pääsee vain, jos
on kirjoittanut pitkän rivin ällä. Tilastoaineistojen
valossa tilanne on toinen: viime vuonna yliopistossa
opiskelunsa aloittaneista 67 prosenttia ei ollut
kirjoittanut yhtäkään ällää.
Uusien opiskelijoiden arvosanojen
keskiarvo ylioppilästä todistuksessa oli M."

Tanja Juurus
Projektipäällikkö
Opiskelijavalintojen kehittämishanke 2022-25

SIVISTA
SIVISTYSTYÖNANTAJAT

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022-2025

7.57 · 29.9.2022 · [Twitter Web App](#)

Kiitos!

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

blogs.helsinki.fi/valintahanke
valintahanke@helsinki.fi